

WIJZER

32.04

MAGAZINE VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Onderwijs maak je samen

4

Wendbaar
hoger
onderwijs

5

Vroegtijdig
schoolverlaten

8

Onderwijs-
onderzoek

EDITO

Recht op leren

De Vlaamse regering is uit de startblokken geschoten, inclusief onze nieuwe minister van Onderwijs, Zuhail Demir. Uit het regeerakkoord konden we al belangrijke lijnen distilleren voor de komende jaren. Daar zitten **beloftevolle plannen** in, maar ook dingen waar **het onderwijsveld kritisch naar kijkt**.

De Vlaamse regering maakt van **onderwijskwaliteit** het speerpunt van onderwijsbeleid. De doelstelling en de ambitie kunnen we onderschrijven. Tegelijk vragen we om **breder te kijken dan Nederlands en wiskunde**. Het belang van die twee vakken kan moeilijk overschat worden, maar tegelijk moet de ambitie ook elders hoog liggen.

Heel benieuwd zijn we naar de plannen om **onderwijs inclusiever** te maken. Het regeerakkoord wil ook bruggen slaan tussen onderwijs en de rest van de samenleving. Dat sluit perfect aan bij twee thema's waarop we dit en de komende jaren extra aandacht willen vestigen: **het recht op leren** en **de wisselwerking tussen onderwijs en samenleving**. We hopen op een vruchtbare dialoog tussen de onderwijspartners en minister Demir over deze thematische lijnen.

Goed beleid is onderbouwd beleid dat in overleg met het onderwijsveld tot stand komt. De Vlaamse Onderwijsraad is **de plek waar iedereen rond de tafel zit**. We reiken met veel overtuiging de hand aan het beleid om samen werk te maken van kwaliteitsvol onderwijs voor elk kind.

Onlangs hadden we trouwens een eerste **constructief overleg met minister Demir** én met de **Vlaamse parlementsleden van de Commissie Onderwijs**. Ik ben heel blij met de waardering die we kregen en de toewijding en de interesse van de minister en de parlementsleden, over de fracties heen. We willen die dialoog de komende jaren levendig houden, vanuit een kritische, constructieve houding. Het beloven boeiende jaren te worden in onderwijsland.

Leen Van Heurck,
algemeen secretaris Vlaamse Onderwijsraad

Lees Wijzer online

KORT

AI in onderwijs

Artificiële intelligentie (AI) heeft zich in recordtempo een plaats veroverd in verschillende onderwijsniveaus. Dat stelt onderwijsverstrekkers, leerkrachten, maar ook scholieren en studenten, voor grote uitdagingen. Hoe ver kun je gaan met de integratie van AI in lessen en opdrachten of hoe kun je leerlingen blijven uitdagen in een context waar ChatGpt voortdurend om de hoek komt loeren. Een thema dat niet alleen in ons land, maar ook elders in Europa en de wereld hoog op de agenda staat. Hoog tijd dus om de ervaringen over de grenzen heen met elkaar te delen. De vragen, uitdagingen en mogelijke antwoorden bleken heel sterk bij elkaar aan te sluiten.

Eunec, het Europese netwerk van onderwijsraden, verdiepte zich in het thema tijdens haar jaarlijkse tweedaagse conferentie, deze keer in de Marokkaanse hoofdstad Rabat. Boeiende ontmoetingen en uitwisselingen over een thema dat ons de komende jaren niet zal loslaten. Ook algemeen secretaris Leen Van Heurck schetste hoe AI onderwijs met nieuwe uitdagingen confronteert. "Onderwijs moet daarvoor zijn plaats in de cockpit opeisen", benadrukte ze.

Herlees alle keynotes op
www.eunec.eu

Vlaamse Onderwijsraad reikt de hand aan minister Demir

Duurzaam onderwijsbeleid met impact op de lange termijn maak je samen met de vele maatschappelijke spelers in het onderwijsveld. De Vlaamse Onderwijsraad verbindt die spelers en heeft in zijn *Agenda voor het Onderwijsbeleid* onder meer de nadruk gelegd op het belang van samenwerking om tot een beleid te komen met draagvlak en impact. Dat wordt ook sterk benadrukt in de brief die we naar de nieuwe minister van Onderwijs, Zuhair Demir, stuurden naar aanleiding van het regeerakkoord. De brief is een uitgestoken hand om constructief samen te werken aan het onderwijs van de toekomst.

Onderwijs maak je samen

In de brief benadrukken de onderwijspartners het belang van beleid op lange termijn. Maatregelen op korte termijn kunnen pas maximaal effect hebben als ze gepaard gaan met een ambitieuze visie op lange termijn. De Vlaamse Onderwijsraad wil hier graag constructief over nadenken, samen met minister Demir en de hele Vlaamse regering. Onderwijsbeleid kan pas maximaal effect hebben als het tot stand komt samen met de duizenden mensen die elke dag het beste van zichzelf geven om jongeren en volwassenen klaar te stomen voor de samenleving en de arbeidsmarkt van morgen: onderwijsprofessionals, scholieren, studenten, cursisten, ouders en al wie zich inzet voor het onderwijs van morgen, binnen en buiten de schoolmuren. De samenleving heeft grote verwachtingen van onderwijs, en dat is helemaal terecht. Tegelijk heeft onderwijs een samenleving nodig die het omarmt. De Vlaamse Onderwijsraad zal daarvoor een traject starten waarbij we het onderwijsveld en betrokkenen binnen en buiten de schoolmuren actief bevragen. Wat mag de samenleving van onderwijs verwachten, en omgekeerd?

Onderwijskwaliteit: meer dan Nederlands en wiskunde

De focus in het regeerakkoord ligt op onderwijskwaliteit en dat is een goede zaak. Het is belangrijk om kwaliteit breed te zien en elke leerling daarin mee te krijgen. Nederlands en wiskunde zijn enorm belangrijk, maar de ambitie moet breder zijn dan dat. Verder gaat in het regeerakkoord veel aandacht naar inclusief onderwijs en het recht op (levenslang) leren van kinderen, jongeren en volwassenen. Dat sluit nauw aan bij de thematische lijn die de Vlaamse

‘De samenleving heeft terecht grote verwachtingen van onderwijs. Tegelijk moet de samenleving onderwijs omarmen.’

Onderwijsraad vanaf dit werkjaar wil uitzetten rond dat recht op leren. Wij waarschuwen alvast voor maatregelen in het regeerakkoord die de drempel om te leren dreigen te verhogen: minimumdoelen op individueel niveau voor Nederlands op het einde van de basisschool, verplichte starttoetsen in alle bacheloropleidingen en verhoging van het inschrijvingsgeld van het volwassenenonderwijs. De aandacht voor mentaal welzijn is positief. Daarom is het belangrijk om te werken aan een verbindend klimaat in elke onderwijsinstelling.

Loopbaanpact

Ook het lerarentekort krijgt aandacht in het regeerakkoord. Dat vereist een loopbaanpact voor alle onderwijsprofessionals, met voldoende ruimte voor professionalisering.

Lees Wijzer online

Heldere doelstellingen en doelgerichte regels voor een wendbaar hoger onderwijs

Het hoger onderwijs beweegt zich in een samenleving die volop in verandering is en die ook universiteiten en hogescholen heel nadrukkelijk bevreemdt. De explosief stijgende studentenaantallen, toenemende diversiteit van de studentenpopulatie, de digitale revolutie of mentaal welzijn bij studenten en personeel. Het is maar een greep uit de nieuwe uitdagingen die in snel tempo op het hoger onderwijs afkomen. Universiteiten en hogescholen moeten zich wendbaar kunnen opstellen om al die ballen in de lucht te houden. De Vlaamse Onderwijsraad organiseerde een reflectienamiddag waarin mensen uit het hoger onderwijs en beleidsmakers in dialoog gingen over hoe onze hogeronderwijsinstellingen daar het best kunnen op inspelen. Veerle Hendrickx (Karel de Grote-hogeschool) schetste wat daarvoor nodig is en hoe belangrijk gekaderde autonomie is voor het hoger onderwijs.

“Het hoger onderwijs heeft globaal genomen veel ruimte om wendbaar

te zijn, en in te spelen op een veranderende interne en externe omgeving. Daar zijn we tevreden om”, benadrukt ze. “De aanpak tijdens de covid-periode is daar een uitgesproken voorbeeld van. Met een helder doel voor ogen heeft het hoger onderwijs sterk werk geleverd: studenten ondersteunen en begeleiden tot studiesucces. De wettelijke bepalingen die moesten aangepast worden, waren relatief beperkt in omvang. Die aanpak was heel succesvol.”

We zien tegelijk een tendens bij de overheid om strakke regelgeving op te leggen. Dat heeft impact op de wendbaarheid van de instellingen, maar ook van collega's en studenten zelf.

“Studenten moeten weloverwogen keuzes kunnen maken tijdens hun studieloopbaan, te beginnen bij de keuze van de juiste studierichting”, duidt ze. “Ook dat is wendbaarheid: goed zicht hebben op alle factoren

voor studiesucces, de puzzel juist leggen en dan de juiste optie kiezen. Alleen grijpt de overheid steeds nadrukkelijker in, vanuit de juiste bedoeling om het studiesucces te verhogen. De veelheid aan nieuwe maatregelen en regels dreigen echter het omgekeerde effect te hebben. Starttoetsen en de impact daarvan. De harde knip na het tweede jaar in de bacheloropleiding. Het wordt voor studenten steeds moeilijker om nog door de bomen het bos te zien. Het dreigt ervoor te zorgen dat ze nog weinig regie hebben over hun eigen studieloopbaan en studiesucces.”

Dat wil niet zeggen dat de overheid haar handen moet aftrekken van het (hoger) onderwijs. “Integendeel, de overheid heeft een cruciale rol om heldere doelstellingen te formuleren. Dat zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat zoveel mogelijk studenten hun studies binnen de 5 jaar moeten kunnen afronden. Dan zou je hogescholen en universiteiten zelf kunnen laten bepalen hoe ze die ambitie realiseren.

Vroegtijdig schoolverlaten

Het aantal vroegtijdige schoolverlaters zit al enkele jaren in stijgende lijn. Daarom organiseerde de Vlaamse Onderwijsraad onlangs een studiedag over het thema. Daar gingen we in dialoog met experts over het bestaande cijfermateriaal. De opvallendste cijfers vind je hier in een overzicht:

Uit cijfers van het departement Onderwijs kunnen we een aantal risicofactoren halen op vroegtijdig schoolverlaten. Na een scherpe daling in schooljaar 2019-2020 (9,4%) is het cijfer opnieuw sterk gestegen tot 14,1% in schooljaar 2021-2022. Jongens (17,3%) scoren beduidend slechter dan meisjes (10,7%). Wie thuis geen Nederlands spreekt, loopt een veel hoger risico dan wie wel Nederlands als thuistaal heeft (26,8% vs 10,2%). Kinderen met een kortgeschoolde moeder tonen een grote kloof met wiens moeder langer geschoold is (27,4% vs 9,1%). Wie in een buurt woont met veel schoolse achterstand, loopt ook een hoger risico (23% vs 10,1%). Deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso), buitengewoon onderwijs en beroepsonderwijs hebben het grootste aandeel vroegtijdige schoolverlaters. Ook schoolse achterstand vergroot het risico, zo blijkt uit de cijfers.

Het schoolverlatersrapport van de VDAB laat ook opvallende cijfers optekenen. 21,3% van de ongekwalificeerde schoolverlaters blijken een jaar later nog op zoek naar een baan. Een stuk hoger dan mensen met een diploma hoger onderwijs (2,3%), secundair onderwijs (7,1%) of dbso (17,4%).

Bronnen: Departement Onderwijs en VDAB-Schoolverlatersrapport.

Nu gebeurt het omgekeerde. Er worden veel nieuwe regels opgelegd zonder heldere doelstelling.”

Regels werken op die manier contra-productief. “Wij hebben bijvoorbeeld een traject 4x45 voor studenten in een kwetsbare positie. Het is een traject dat hen geleidelijk aan vertrouwd maakt met het hoger onderwijs, onder meer met een stevig pakket remediëring. Door alle nieuwe regels wordt onze ruimte voor zulke trajecten beperkt. De huidige regels houden veel te weinig rekening met de verschillende context van studenten. Er is bijvoorbeeld een groot verschil in doorstroom tussen beurs- en niet-beursstudenten. Het hoger onderwijs moet voldoende speelruimte hebben om in te spelen op de specifieke context van studenten. Een veelheid aan uniforme regels beperkt die broodnodige speelruimte.

In de verhouding tussen hoger onderwijs en arbeidsmarkt zien we een gelijkaardige evolutie. We kunnen de afstemming onderwijs en arbeidsmarkt redelijk autonoom vormgeven en dragen de verantwoordelijkheid dat

onze studenten klaar zijn voor de arbeidsmarkt.

Hogescholen doen het nodige om hun opleidingen te doen aansluiten bij de arbeidsmarkt. Kijk naar de educatieve bachelor of de opleidingen verpleegkunde of vroedkunde. Daar zit heel veel werkplekieren in. Wij leveren daar studenten af die zeer gegeerd zijn op de arbeidsmarkt.” Het verhaal van de microcredentials is ook een mooi voorbeeld. “Die zijn vooral interessant voor studenten die al wat ouder zijn en via korte trajecten toch een of meer kwalificaties willen behalen. Zo kunnen ze zich verder ontplooien en staan ze ook sterker op de arbeidsmarkt. Ook hier zijn instellingen het best geplaatst om te kiezen voor welke vakken je zulke korte trajecten aanbiedt.”

“Het concept duaal leren leidt dan weer tot meer regels en procedures. Het is ons nog niet duidelijk welke inhoudelijke meerwaarde dat moet opleveren. Dat is jammer, want het vermindert de wendbaarheid van de instellingen. Voldoende autonomie en heldere doelstellingen zijn meer dan ooit de sleutel tot succes in het hoger onderwijs.”

Jaarverslag 2023-2024

De Vlaamse Onderwijsraad bleef ook in het laatste werkjaar van de vorige bestuursperiode het beleid kritisch bevragen en adviseren, met 29 adviezen waarvan 12 op eigen initiatief en 17 op vraag van de Vlaamse regering. Het jaarverslag is te raadplegen op www.vlor.be.

Bijkomende onderwijsbevoegdheid centra voor volwassenenonderwijs

De Vlaamse Onderwijsraad gaf advies over 38 aanvragen voor bijkomende onderwijsbevoegdheid voor 1 februari 2025, ingediend door 14 centra voor volwassenenonderwijs (cvo's). Cvo's kunnen opleidingen organiseren die behoren tot de studiegebieden van het secundair volwassenenonderwijs. Dat laat de centra toe in te spelen op bestaande en nieuwe opleidingsbehoeften.

We vragen de overheid dat zij bij het aflopen van de tijdelijke onderwijsbevoegdheden een grondige evaluatie voorziet en op basis daarvan een eventuele voortzetting ervan overweegt. De Vlaamse Onderwijsraad wil de waarde van de ICT-opleidingen in functie van de digitale geletterdheid beklemtonen en juicht toe dat centra hierin willen blijven investeren. Regionaal overleg blijft een grote meerwaarde hebben voor samenwerking en afstemming van het onderwijsaanbod. We roepen de Vlaamse regering op om snel een beslissing te nemen over de toekenning van de onderwijsbevoegdheden, zodat centra zich optimaal kunnen organiseren en cursisten aantrekken.

Lees Wijzer online

Partners hoger onderwijs blijven werken aan diversiteit en inclusie

In 2005 ondertekenden de partners uit het hoger onderwijs een engagementsverklaring over diversiteit. Bijna 20 jaar later is de context in het hoger onderwijs grondig veranderd en is de verklaring toe aan een actualisering. Alle partners in het hoger onderwijs engageren zich om verder te werken aan diversiteit en inclusie. Omdat dat het recht op (hoger) onderwijs waarborgt van elke lerende én omdat we als samenleving geen talent verloren mogen laten gaan.

Jef Vanderpe (voorzitter Vlaamse Vereniging Studenten, rechtenstudent aan UAntwerpen)

“Diversiteit dekt veel ladingen en we moeten daar zo breed mogelijk rond werken”, benadrukt Jef Vanderpe (VVS). Zelf ben ik een rechtenstudent met een functiebeperking aan de UAntwerpen, maar ik zal het nooit aanvaarden dat ik gereduceerd word tot dat ene kenmerk. Als je beleid gaat ontwikkelen per doelgroep, riskeer je mensen te vergeten. Als studenten geloven we sterk in het principe van Design For All. Zorg dat hoger onderwijs toegankelijk is voor alle doelgroepen, van bij de start.”

Neem nu de toegankelijkheid van gebouwen of toiletten. Zorg dat die altijd toegankelijk zijn, ook voor mensen met een beperking. Dat is beter en efficiënter dan telkens aparte toegangen te voorzien. Maak die toiletten ook genderneutraal, zodat alle studenten zich welkom voelen, ongeacht hun genderidentiteit.”

“Die logica kun je ook doortrekken naar de lessen zelf. Onze studentenpopulatie is de voorbije jaren veel diverser geworden, al zeker in de eerste bachelor. Maar als je kijkt naar het derde bachelorjaar in veel richtingen, dan zijn die bijna homogeen wit. Dat heeft met welkomstbeleid te maken, maar ook met de inhoud van de lessen. Die zijn vaak nog eurocentrisch opgebouwd, en dat geldt lang niet alleen voor menswetenschappelijke richtingen. In geneeskunde bijvoorbeeld is veel inhoud gebaseerd op het lichaam van witte mensen, terwijl we weten dat mensen met een donkere huidskleur anders reageren op bepaalde geneesmiddelen of therapieën.

‘Maak cantussen inclusiever door ook alcoholvrije alternatieven te voorzien.’

Ook het personeelsbestand op hogescholen en universiteiten kan nog veel diverser. Probeer maar eens door te zetten als student met een migratieachtergrond in een aula vol witte medestudenten, witte docenten en lesinhoud die voorbijgaat aan jouw etnische identiteit.”

Studentenverenigingen willen ook de hand in eigen boezem steken. “We moeten daar niet flauw over doen. Ook studentenverenigingen zijn overwegend wit. Inclusie realiseer je niet alleen in de aula, maar ook in het sociale leven daarbuiten. We willen grondig nadenken over hoe we activiteiten voor studenten inclusiever kunnen maken. Neem nu cantussen. Je sluit daar al een groot aantal studenten uit door de exclusieve link met alcohol. Je zou ze inclusiever kunnen maken door ook alcoholvrije alternatieven te voorzien. Kijk ook naar het tijdstip van cantussen en zorg ervoor dat ze kunnen plaatsvinden in fysiek toegankelijke locaties.”

© Faye Pynaert

‘Een divers personeelsbestand is cruciaal om relevant te blijven.’

Ook studenten uit sociaal kwetsbare gezinnen hebben een grote kloof te overwinnen. “De sprong van het middelbaar naar het hoger onderwijs is echt wel groot. Je belandt van een klas waar iedereen je naam kent, in een aula waar je verdwijnt in de massa. Studenten wiens ouders ook hogere studies gedaan hebben, vinden nog relatief makkelijk hun weg. Studenten die dat rolmodel niet hebben, lopen vaak verloren en haken sneller af. Universiteiten en hogescholen moeten een taal ontwikkelen waardoor die jongeren zich welkom voelen. Hanteer heldere, laagdrempelige communicatie en voorzie bijvoorbeeld een buddy-systeem, waarbij laatstejaars nieuwelingen op sleeptouw kunnen nemen. Een schoolvoorbeeld van Design for All.”

Heidi Mertens (KU Leuven)

1 op 2 18-jarigen in het secundair onderwijs heeft een migratieachtergrond. Aan de Vlaamse universiteiten zakt dat aandeel tot bijna 1 op 5. De uitdagingen om studenten met een migratieachtergrond beter te laten doorstromen zijn groot, maar Heidi Mertens, directeur van KU Leuven Engage, ziet diversiteit tegelijk veel breder. “Studenten combineren altijd verschillende identiteiten en we mogen hen niet beperken tot dat ene aspect. Tegelijk is het belangrijk om de drempels te blijven benoemen waarmee specifieke groepen geconfronteerd worden.”

Met docenten in het eerste jaar werken we aan een traject rond diversiteitssensitief onderwijs. Dat zit soms in kleine dingen, bijvoorbeeld diversiteit benoemen in de les en daar een positieve waardering aan geven. Studenten voelen zich daardoor herkend en erkend. De focus op het eerste jaar is niet toevallig, omdat daar het risico op uitval het grootst is. Breder proberen we ook onze curricula te diversifiëren en dat gaat verder dan ook niet-westerse filosofen aan bod te laten komen. Studenten bevragen ons daar heel actief in. In dermatologie werd de focus verbreed naar verschillende huidtypes, maar ook artificiële intelligentie, en de vooroordelen die daar insluipen, zetten ons voor uitdagingen.”

Vanaf academiejaar '25-'26 start KU Leuven met een specifiek programma voor Belgische studenten met een migratieachtergrond. Zij vinden nog steeds moeilijker de weg naar een doctoraat, waar we wel al 25% academisch personeel hebben met een internationale achtergrond. Die trekken we vooral aan uit het buitenland. “We haalden voor dit specifieke programma de inspiratie bij het Mozaïek-

programma in Nederland, dat ook werd ondersteund vanuit de overheid. We zullen deze studenten, die vaak ook met financiële drempels kampen, specifiek ondersteunen en toeleiden naar doctoraatsprogramma's. Gedurende een jaar krijgen ze een mentor toegewezen en er is ook een buddy-werking.”

KU Leuven heeft al langer een genderbeleid. “Daar hebben we grote stappen vooruit gezet. 1 op 3 professoren is vrouw. Bij nieuwe aanwervingen zitten we aan de helft vrouwen. Bij de hoogleraren hebben we nog een kloof te overbruggen, 25% van hen is vrouw. Die diversiteit in het personeelsbestand is cruciaal om relevant te blijven, ook in een internationale context.”

Ook met de studentenverenigingen wordt actief gewerkt rond inclusie. “Verschillende verenigingen organiseren zich rond een bepaalde identiteit, zoals Karibu voor Afrikaanse studenten, of Leonardo rond LGBTQIA+. We moedigen hen aan om hun eigen werking uit te bouwen en tegelijk de brug te slaan met klassieke studentenverenigingen, zodat die ook inclusiever kunnen werken.”

KU Leuven kijkt ook verder dan de eigen universiteit. “Vanuit onze Engage-werking sturen we medewerkers uit naar jongeren met een diverse achtergrond in de zaterdagscholen en in het lager onderwijs om hun talenten te stimuleren en onderwijsongelijkheid tegen te gaan. De werking van TADA, het Toekomstatelier in Brussel, hebben we samen met partners uitgebreid naar Leuven. Zo blijven we een universiteit die verbonden is met de samenleving.”

Lees Wijzer online

“Onderwijsonderzoek degradeert leraar niet tot uitvoerend beroep”

IN DE
KIJKER

De Vlaamse Onderwijsraad bracht het advies ‘Onderwijs verrijkt door onderzoek’ uit met 9 toekomstbeelden voor onderwijsonderzoek. “Onderwijsonderzoek kan leraren versterken en verrijken”, zegt onderzoeker Pieter Verachtert (Thomas More Hogeschool). “Maar het degradeert de leraar niet tot pure uitvoerder van wat wetenschappelijk onderzoek voorschrijft.”

Je hoort wel eens zeggen dat leraren hun lespraktijk meer op onderzoek en minder op buikgevoel moeten baseren. Klopt die stelling?

“Een leraar put uit veel verschillende kennisbronnen. Onderwijsonderzoek is daar een van en een belangrijke. Daarnaast heb je wat leraren aan inzichten opdoen in de lerarenopleiding, van collega’s, boeken die ze lezen, en uiteraard ook de eigen ervaring en overtuiging. Dat buikgevoel van leraren mag zeker spelen, ook omdat onderwijsonderzoek niet altijd en overall tot eensluidende inzichten leidt, maar daar schuilt meteen ook een adder onder het gras. Op basis van individuele ervaringen kunnen ook denkbeelden binnensluipen die niet wetenschappelijk onderbouwd zijn, en dan is onderwijsonderzoek belangrijk, om die denkbeelden te counteren en te tonen wat wel of beter zou kunnen werken in een bepaalde context. Denk aan lessen aanpassen aan de zogezegde individuele leerstijl van de leerling. Daar heeft onderwijsonderzoek ondubbelzinnig aangetoond dat dat niet leidt tot beter leren. Betere integratie van onderwijsonderzoek in de klaspraktijk is hier zeker aan de orde. Het is te eenvoudig om te zeggen dat wetenschappelijk onderzoek exact en tot in detail kan vertellen hoe een leraar zijn les moet uitwerken. Helaas wordt dat soms als excuus gebruikt om onderwijsonderzoek dan maar helemaal aan de kant te schuiven.”

Hoe krijg je bevindingen uit onderzoek breed toegepast in het onderwijsveld?

“Het is interessant om daarvoor een kijkje te nemen in het Verenigd Koninkrijk. Daar zijn ondertussen 33 zogenaamde research schools (onderzoeksscholen, red.). Zij worden ondersteund om de nieuwste wetenschappelijke inzichten in te bedden in hun klaspraktijk. Op basis daarvan ondersteunen ze andere scholen in de regio. In Nederland heb je een gelijkaardig project in de regio Amsterdam. En in Vlaanderen ondersteunen we vanuit het Expertisecentrum voor Onderwijs en Leren ook verschillende modelscholen.”

Staat onderwijsonderzoek nu teveel ten dienste van beleid dat al uitgetekend is?

“Ik ben nog nooit verplicht om iets te schrijven of om richting bepaalde conclusies te werken. Onderwijsonderzoek mag ook wel in zekere mate ten dienste staan van het beleid. Wat wel een probleem is, de timing voor onderzoek wordt steeds korter. Zo hebben we voor een aantal belangrijke vragen nood aan meer langlopend onderzoek. Als je de realiteit in een klas wil doorgronden, moet je dat breed genoeg kunnen uittesten en ook over een voldoende lange termijn. Het is belangrijk dat overheid, academici en leraren hierover de dialoog aangaan. Onderwijswetenschap is ook een

kwestie van voortschrijdend inzicht. In die zin mogen onderzoekers ook in eigen boezem kijken. Ik zie veel discussie over en weer waarin elk zijn eigen grote gelijk wil binnenhalen. Dat grote gelijk is er meestal niet. Laten we als onderzoeker met het nodige respect naar elkaar luisteren en ook naar het onderwijsveld en elkaars inzichten verrijken.”

Wat is de rol van de Vlaamse Onderwijsraad daarin?

“Er zijn in Vlaanderen veel platformen voor uitwisseling, maar die veelal naast elkaar werken. We hebben net nood aan een overleg waarin al die stakeholders samengebracht worden, zodat we elkaar kunnen verrijken en inspireren. Daar is de Vlaamse Onderwijsraad de uitgelezen plek voor. Die ontmoetingsplaats moeten we koesteren. En daarnaast kan de Vlaamse Onderwijsraad een belangrijke rol spelen om relevante onderzoeksvragen te formuleren.”